

BETON V MODERNÍ ARCHITEKTUŘE TICINA
CONCRETE IN MODERN ARCHITECTURE OF TICINO



Podle široce přijímaného stereotypu bylo Ticino (italsky mluvící kanton na jihu Švýcarska) vždy zemí dobrých architektů.

Současná nadčasová architektura původně zastrčené chudé oblasti nádherných jezer a hor je prezentována projekty a budovami, za nimiž stojí jména jako Luigi Snozzi, Livio Vacchini, Aurelio Galfetti, Giancarlo Durish, Ivano Giannola a zejména nejznámější a nejuznávanější z nich Mario Botta (viz článek na str. 58). Všichni jmenovaní, vedle práce v ateliérech, předávají své zkušenosti studentům na vyhlášených školách jako Zurich Polytechnic, Lausanne Polytechnic či Geneva University's School of Architecture a co je pro nás podstatné, všichni rádi a často ve svých projektech užívají

Obr. 2 Sportovní hala v Caserna militare, Locarno-Losone, Livio Vacchini, 1996

Fig. 2 Sports Hall in Caserna militare, Locarno-Losone, Livio Vacchini, 1996



Obr. 1 Hotel Palazzo Nessi, Locarno, Raffaele Cavadini, 1988, a) celkový pohled, b) detail schodiště, c) zahrada hotelu s betonovou terasou, bazénem a žardiniérami na zeleň

Fig. 1 Palazzo Hotel Nessi, Locarno, Raffaele Cavadini, 1988, a) general view, b) detail of the staircase, c) hotel garden with a concrete terrace, swimming pool and jardinières

Obr. 3 Betonový bazének v zahradní restauraci, Locarno

Fig. 3 Concrete pool in a garden restaurant, Locarno





Obr. 5 Dlouhá betonová lavice v parku pod starou pevností v Locarno
Fig. 5 Long concrete bench in the park below the old fort, Locarno



Obr. 4 Betonové prefabrikované záchodky na dětském hřišti, Locarno
Fig. 4 Concrete prefab lavatories in a playground, Locarno



Obr. 6 Základní škola, Locarno, Livio Vacchini, 1979, a) sportovní hala školy, b) atrium mezi pavilony tříd

Fig. 6 Primary school, Locarno, Livio Vacchini, 1979, a) school sports hall, b) atrium between classroom pavilions



Obr. 7 Střední škola, Locarno, Dolf Schnebli, 1963, a) hlavní vstup, b) sportovní hala školy

Fig. 7 Secondary school, Locarno, Dolf Schnebli, 1963, a) main entrance, b) school sports hall





Obr. 8 Sportovní hala, Bellizona

Fig. 8 Sports Hall, Bellizona

Obr. 9 Tenisové centrum, Bellizona, Aurelio Galfetti,
1985, a) kryté schodiště k šatnám, b) fasáda

Fig. 9 Tennis Centre, Bellizona, Aurelio Galfetti,
1985, a) covered staircase leading
to the dressing rooms, b) facade

Obr. 10 Veřejné koupaliště, Bellizona, Aurelio Galfetti,
Flora Ruchat-Roncati, Ivo Trümpy, 1970,
a) relaxační zóna, b) sportovní část

Fig. 10 Public swimming pool, Bellizona, Aurelio
Galfetti, Flora Ruchat-Roncati, Ivo Trümpy, 1970,
a) relaxation zone, b) sports section





Obr. 11 Rekonstruovaný hrad Castelgrande ze 13. století, Bellizona, Aurelio Galfetti, 1991, a) vstupní schodiště do muzea, b) betonové nadpraží, c) vnější schodiště

Fig. 11 Reconstructed Castelgrande Castle from the 13 century, Bellizona, Aurelio Galfetti, 1991, a) entry staircase of the museum, b) concrete door lintel, c) outside stairs

Obr. 12 Nová sportovní hala v horské vesničce Villa di Chiavenna pod průsmykem Maloja na švýcarsko italské hranici

Fig. 12 New sports hall in a small mountain village Villa di Chiavenna on the Swiss Italian border below Maloja pass

beton. Beton nejen jako konstrukční materiál, ale i pro jeho estetické vlastnosti.

Současný stav výstavby v kantonu Ticino je výsledkem kombinace rychlého rozvoje oblasti ležící na trase transevropských dopravních tepen (alpské průsmyky St. Gotthard, St. Bernardino) v posledních desetiletích. Zvláště rychle roste podíl terciálního sektoru (služeb) na tvorbě HDP. To s sebou přináší zvýšený stavební ruch nejen v dopravní infrastruktuře, ale právě i v oblasti služeb a staveb pro využití volného času. Ničím nezakrytý, přiznaný beton se tak dostává do přímého kontaktu s uživateli staveb. Kombinací technologií, ekonomiky projektů a uměleckou koncepcí manifestuje architektura oblasti vysokou úroveň a kulturu zdejšího života. Ekonom Remigio Ratti to charakterizoval slovy „Ticino je na kraji Švýcarska, ale ve středu Evropy“.

Jana Margoldová, fotografie: archiv autorky

